

Gullinnlegg-avtrykk og modell

6 semester

Asbjørn Jokstad
Institutt for klinisk odontologi
Universitetet i Oslo

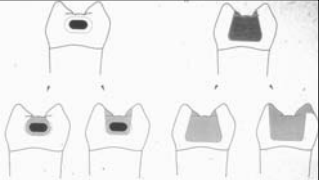
Kliniske observasjoner

Passform og kvalitet på innlegg er i stor grad bestemt av kavitetprepareringen og avtrykk

Hovedkrav:

- Divergerende prepareringsvegger
- Presis kavitetsdefinisjon

Kliniske observasjoner

I mange land tar tannlegen selv ansvaret for å vokse opp, og gjerne også støpe selv, gullinnleggene.

DET PERFEKT AVTRYKK

- Avtryksmetode
- Problemer
- Hva skyldes disse problemene?
- Hvordan omgå disse problemene?

Metode 1- Ett herdetrinn - en viskositet

SYN: One phase technique , Single phase impression, Medium viscosity technique, Single mix technique, Single mix single impression, Monophase technique

Materialer – eks.

Aquasil Monophase
Examix Monophase
Imprint II
Impregum F
Provil Novo Monophase
President System 75

Dentsply
GC
3M Espe
3M Espe
Kulzer
Coltene

Metode 2- Ett herdetrinn -to viskositeter

SYN: Kombinasjonsavtr.- singel avtrykksmetode, Sprøyte-skjeavtr., Double mix techn., Double mix single impr., Express techn., One step putty wash techn., Sandwich impr., Simultaneous one-step techn., Two phase techn/ impr., Wet/Wet impr.

Materialer – eks.

Aquasil Putty + Reprosil HF Light	Dentsply
Examix Putty + Examix Regular eller Inject	GC
Express Putty + Express Medium	3M Espe
Impregum F + Permadyne	3M Espe
Optosil Comfort P Plus + Xantopren	Kulzer
President Heavy + President (Jet) Light	Coltene

Metode 3 – To herdetrinn -to viskositeter

SYN: Kombinasjonsavtrykk- dobbel avtrykksmetode, To trinn skjeavtrykk, Korreksjonsavtrykk, Correction impr., Double impr., Double mix double impr., Overlay impr., Putty-wash techn/ impr., Two-step putty-wash techn., Wash techn., Wet/Dry impr.

Materialer – eks.

Coltoflax + Coltex Xtrafine	Coltene
Panasil Heavy + Panasil Regular	Kettenbach
President Putty Soft + President (Jet) Light	Coltene
Examix Putty + Examix Regular	GC
Express Putty + Express Medium	3M Espe
Aquasil Putty + Reprosil HF Light	Dentsply

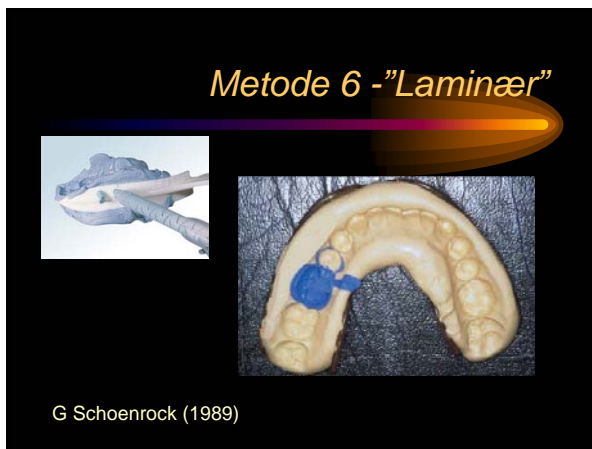
Metode 4 - Sambitt

SYN: Dual-arch impr., Double-arch impr., Triple tray technique Closed-bite impr., Double arch single mix impr., Double arch double mix impr.

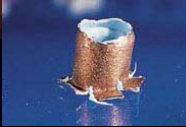
Sambitt	Singel-fase	Dobbel-simultan	Dobbel- to trinn
<ul style="list-style-type: none"> •Pasientbehag •Maksimum sambitt •Enkelt for laboratoriet •Tidsbesparende 	<ul style="list-style-type: none"> •Rask •Artikulasjons-mønster •Asymmetri 	<ul style="list-style-type: none"> •Hydraulisk 	<ul style="list-style-type: none"> •Hydraulisk trykk
<ul style="list-style-type: none"> •Okklusjon? 		<ul style="list-style-type: none"> •Putty : wash stivhet? 	<ul style="list-style-type: none"> •Teknikksensitiv •Hydraulikk •Replasering

Metode 7 – Tube-seksjon

Uovertruffen teknikk
ved periodontalt
ustabile tenner

ALGINATER

Alginoplast

Brukes kun til
studiemodeller,
antagonistavtrykk
og
plasseringsavtrykk

Avtrykksmaterialer

1. Elastomere

Klassifisering etter konsistens

Type 0: Meget høy konsistens, Putty

Type 1: Høy konsistens, Heavy body

Type 2: Medium konsistens, Medium body

Type 3: Lav konsistens, Light body

2. Alginat

3. Agar

Avtrykksmaterialer

- Biologiske effekter
- Desinfeksjon, påvirkning
- Deformasjon
- Deformasjonsmotstand
- Detaljskarphet
- Dimensjonsforandring
- Farger
- Fleksibilitet
- Forlikhet med gips
- Konsistens
- Lagringstid
- Smak og Lukt
- Tid : Arbeidstid , Blandingstid , Stivningstid
- Rivefasthet
- Viskositet

SILIKON

KONDENSASJONS-SILIKONER

- Optosil
- Xantopren

IMPREGUM & PERMADYNE

POLYETER

Impregum F Permadyne

Base pasta:	Grå	Blå
Oksietylen-oksitetrametylen-kopolymer 100%	30-60%	60-100%
Hydrert talg	10-30%	5-10%
Dibenzyl toluen	10-30%	10-30%

VINYLSILOKSANER

- ADDISJONS-SILIKONER
 - 3M Express
 - Reprosil
 - Cinch Platinum
 - Provil

ET PERFEKT AVTRYKK

- Problemer som kan oppstå underveis.
- Hva skyldes disse problemene.
- Hvordan omgå disse problemene.

AVTRYKK - DE VANLIGSTE PROBLEMENE

1. Ustabil avtrykkskje	1. Inhomogen blanding
2. Mangelfull avtrykk gingivalt	2. Ustabil avtrykkskje
3. Dårlig adhesjon til skje	3. Dårlig adhesjon til skje/tube
	4. For stor materialtykkelse
	5. For sen plassering av materialet
	6. For tidlig fjerning av materialet
	7. Feil teknikk ved fjerning av avtrykk

UK, tannleger, Winstanley et al., 1997

Danmark, studenter, Budtz-Jorgensen, 1984

Feil avtrykksmetode eller -skje

BRUK RIKTIG AVTRYKSKSJE

- Til studiemodeller og til temporarisering ved kronefremstilling
 - Alginat: perforert stålskje
- Permanent avtrykk
 - Elastomer:
 - kroner og broer: hel stålskje
 - innlegg: sambittskje
 - subgingival/vanskelig tilgjengelighet: tube

Problem nr. 1 – Ustabil avtrykkskje

1. Metall
 1. Hel kjeve
 2. Sambitt
2. Plast
 1. Hel kjeve
 2. Sambitt
3. Individuelle

Avtrykkskjeer - metall

Avtrykkskjeer – for betannede

Avtrykkskjeer – for tannløse

Avtrykkskjeer – Sambitt

- Bite Relator (Temrex)
- Bite Tray (Kerr)
- Exacta
- First Bite
- Quad-Tray
- Tri-Bite (Tri-Bite)
- Triple Tray (Premier)

Avtrykkskjeer - plast

Avtrykkskje - individuelle

Candulor C-plast	Candulor Dental	Kjemisk
Cavex Shellac	Cavex	Varme
Citotray	Bayer AG	Lys
Comtray	Schütz Dental	Lys
Easy Tray	Kerr	Varme
Erkolen	Erkodent	Varme / Vakuum
Extoral	Pro-Den	Lys
Fastray	H Bosworth	Kjemisk
Formatray	Kerr	Kjemisk
Hygon	Premier	Kjemisk
Individo/Lux	VOCO	Kjemisk/Lys
Ostron 100	G-C Dental	Kjemisk
Palatray/LC	Hereaus Kulzer	Kjemisk/Lys
Pekatray	Bayer	Kjemisk
Spectra-Tray	Ivoclar	Lys
SR-Ivolen	Ivoclar	Kjemisk
T-LUX	Scheu Dental	Lys
TrayAcryl	Schütz Dental	Kjemisk
Triad	Dentsply	Lys

Indikasjon

Avtrykkskje

	1 eller 2 single kroner, fasetter, innlegg og onlays		Dual kjeve Avtrykkskje
	1 eller 2 single kroner, fasetter, innlegg og onlays		Kvadrant kjeve avtrykkskje
	2 eller flere single kroner og broer		Fullkjeve avtrykkskje
	Flere kroner, bro, protese og partial protese		Individuell avtrykkskje

Avtrykkskjeer – metall implantat

Kohler
Medizintechnik

Problem 2 – Utydelig prepareringsgrense

- Subgingivalt
 - Prøveavtrykk, gingivektomi
- Salivakontaminasjon
 - Tørrlegging
 - Retraksjonstråd

Utydelig Prepareringsgrense

- Subgingivalt
 - Prøveavtrykk, gingivektomi
- Salivakontaminasjon
 - Tørrlegging
 - Retraksjonstråd

skjeavtrykk

Fordeler

- Enklere ved subgingivale prepareringer

Ulemper

- Operatøren tvinges ikke til å tenke "supragingivalt"
- Kobberringen deformeres under fjerning dersom den ikke er stabilisert
- Presis utforming mot antagonist og nabotenner vanskelig
- Tar lenger tid hvis prepareringsgrensen er lett tilgjengelig
- Kobberinger deformeres lett under transport
- Potensiell skade på periodontiet mulig

Problem nr.3- Store luftblærer rundt prepareringene

- Luft introdusert i materialet
- Saliva eller blod på tennene
- Mistet kontakt mellom sprøytespiss og tann
 - Bruk jevne bevegelser i konstant kontakt med tann ved applikasjon av light-body
 - Noen bruker luftspray i t

Problem nr.4 -Overholde nødvendige arbeidstider

Folde /rynker m.m. i avtrykket

- Avtrykket fjernes for tidlig
- Avtrykket herder for fort
 - Få assistanse eller arbeid raskere
 - Skift materiale / avtrykksmetode
 - Kjøøl ned materialet

		PROVIL® novio		PROVIL® novio surformet dispers / forfyllt 1:1 (inkludert eller ikke)		Blandingstid		Herdetid	
		Prøveforber.	Blende	Castning	Ø	Ø	Ø	Ø	Ø
Puffy	Med/med	Ø10 (Ø10/21)	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Puffy	Med/med	Type 0	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Puffy soft	Med/med	Type 1	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Puffy soft	Med/med	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Monophase C.B.	Med/med	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Medium C.B.	Med/med	Type 0	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Medium C.B.	Med/med	Type 1	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Medium C.B.	Med/med	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Light C.B.	Med/med	Type 0	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10
Light C.B.	Med/med	Type 1	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10	Ø10

Problem nr.5 -Avtrykksmassen løstet fra avtrykkskje

- Bruk skjær med "Rim-Lock"
- RIKTIG ADHESIV
 - Polyeteradhesiv til polyeter
 - Universaladhesiv til silikonmaterialer

Problem nr.6 - Inhomogen blanding

Dosering og blanding fra tuber.

- press ut like lengder av bunn og kobblystret på blandeboksen.

- bland materialet godt med en spatel - bruk sirkelbevegelse uten å løfte spissene for mye.

- ferdigblandet masse er homogen i fargen.
- blandetiden bør ikke være lenger enn 30 sekunder.

Dosering og blanding av putty

- bruk alltid grenen skje til grønne masse og hull skje til hvit masse.

- bruk forholdet 1:1

- kna deigen kraftig ved å bruke Regrege

- ansett alle materialer som farlige høringsen. Spisek derfor dette for første gangs bruk ved å sette en prøve blandet med ferskemasje på. Fikk man får en påvisbar hardprosess, så må materialet blandes uten forsøker eller at hendene er vasket.

- etter blandingen skal massen ha en homogen farge uten streker.

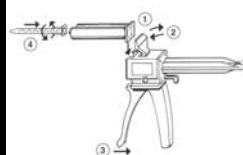
- blandingen bør ikke ta mer enn 45 sekunder.

Problem nr.7 - Avtrykksmaterialet kommer ikke ut av blandepatronen

- Småpropper i åpningen på pistolen
 - Før hvert avtrykk:
 - Sjekk patronåpningene
 - Sett på blandespissen rett før avtrykket
- Avtrykksmassen er for kald

Bruk av blandepistol

- Lay tilbake sikkerhetslås for patronen settes på ①
- Etter at patronen er satt på plass, settes den fast med sikkerhetslås ②
- bruk god håndledning slik at stemplene trykkes inn mot patronen ③
- press ut 100 masse på et papir og kontrollér at det fylte masse fra begge kammerne i patronen for blandespissen settes på
- sett på blandespiss ved å vri en kvart omrøring ④
- La den brukte spissen stå på.
- for neste gangs bruk fjernes den gamle spissen, 100 materiale presses ut, og det glemmes en ny spiss.
- Ny spiss settes på ⑤

Problem nr.8 - Manglende herding i deler av (siloksan)avtrykksmaterialer

Kontaminasjon (av platinumforbindelser)

- lateks (hansker / kofferdam)
- svovel og svovelforbindelser (hemostatika)
 - Jernsulfat
 - Aluminiumsklorid

Andre Problemer

- Trange støp etter sambittsavtrykk
 - Myke engangs-skjeer
 - Springfjær-effekt
- Små porøsiteter i gipsavtrykket
 - Modellen slått opp for raskt ved silikonavtrykk (silikoner kan frigi hydrogen i flere timer etter herding)
 - Rørt luft inn i avtrykksmaterialet
- Avtrykket herder for langsomt
 - Materialet for gammelt eller for kaldt
 - Inhomogen blanding av base og katalysator

HUSK DESINFEKSJON!

FORHINDRE KONTAMINASJON
KAR MED NATRIUM-HYPOKLORITT
STÅR PÅ DESINFEKSJONSROMMET

1. BLOD / SALIVARESTER FJERNES VED Å SKYLLE GODT MED VANN
2. MINIMUM TRE MINUTTER - OPP TIL FEM-SEKS MINUTTER
3. SKYLLES DERETTER I VANN

Modell

STEREOMIKROSKOP FINNES PÅ
KLINIKKSALEN. Se etter:

- Veldefinert prepareringsgrense
- Ikke over-reduksjon av gips
- Ingen undersnitt
